

Arkivsak-dok. 15/00777-30
Saksbehandler Karl Johan Lenningsvik
Arkivkode: ---

Saksgang
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
15.10.2015

2. GANGS BEHANDLING - PLAN FOR SNØSKUTERLØYPER I HEMNES KOMMUNE MED LOKAL FORSKRIFT OM KOMMUNALT LØYPENETT

Rådmannens innstilling:

Plan for snøskuterløyper i Hemnes kommune med lokal forskrift om kommunalt løypenett, vedtas av Hemnes kommunestyre, jf. motorferdselloven med forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 4a.

Bakgrunn for saken:

Klima- og miljødepartementet sendte 10. juli ut forslag til endringer i lov 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven) og forskrift 15. mai 1988 nr. 356 for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag på høring. Det formelle hjemmelsgrunnlaget for kommunenes saksbehandling og vedtak om snøskuterløyper er motorferdselloven, men plan- og bygningslovens bestemmelser om høring i § 11-15 og kunngjøring i § 12-12 fjerde og femte ledd skal gjelde. Det kom mange innspill i høringsrunden, men proposisjonen (Prop.35L - nov 2014) som ble oversendt Stortinget inneholdt få endringer i forhold til det opprinnelige forslaget. Stortinget vedtok 07.05.2015 lovendringsforslaget som åpner for kommunale løyper for rekreasjonskjøring. Gjennomføring en forutsetter også at departementet vedtar endringer i Nasjonal Forskrift i samsvar med forslagene i proposisjonen.

Det er tydeliggjort i proposisjonen at kommunen skal treffe et vedtak etter motorferdselloven, og ikke et planvedtak etter plan - og bygningsloven. Kommunens saksbehandling skal i utgangspunktet følge de alminnelige saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven kapittel VII om forskrifter. Fordi snøscooterløyper innebærer arealdisponering som berører et bredt spekter av til dels motstridende interesser, foreslår departementet imidlertid at plan - og bygningslovens bestemmelser om høring i § 11 - 14 og kunngjøring i § 12 - 12 fjerde og femte ledd gis tilsvarende anvendelse for kommunens saksbehandling. Disse bestemmelsene utfyller de prosessuelle kravene i forvaltningsloven kapittel VII. Slik sikrer man at de berørte interessene i så stor grad som mulig kommer til orde og blir hørt, og at prosessene følger et spor aktørene er kjent med.

Kommunen skal iht. lovendringen treffe et vedtak i form av en lokal forskrift

med bestemmelser om bruk av løypene, samt kart som viser løypenettet. Endring av bestemmelsen i motorferdselloven hjemler ikke kjøring med andre motorkjøretøy, som ATV med påsatte belter eller snørekjøring etter tråkkemaskiner (cat-skiing).

Til 1.gangs behandling ble det utarbeidet en planbeskrivelse med plankart og bestemmelser/retningslinjer som redegjør for planens formål, hovedinnhold og virkninger samt en konsekvensutredning.

Til 2. gangs behandling fastsettes snøskuterløyper ved å vedta et kart over snøskuterløypene og forskrift for bruken av det kommunale løypenettet.

Saksutredning:

Utredninger som framkommer av saksframlegget må ses i sammenheng med tidligere utarbeidet konsekvensutredning. Løypene er endret etter innspill til høringsforslaget. L1-L10 = løype 1-løype 10.

Løype 1 Bjerkadalen - Kjennsvatnet :

Foreslått løype starter i Bjerkadalen. I visse tidsrom er det i dag mangel på parkeringsplass. Det er derfor viktig at det ved etablering av løypenett opprettes et alternativ til parkering slik at det ikke oppstår trafikkfarlige situasjoner. Trasé 1 berører mange reindriftsinteresser. Løypa skal stenges senest den 15. april. Fra Bjurbekken til Langmyrmoen er det spill/parringsområde for storfugl. Langs denne strekningen går løypa på vei. Uavhengig om løypa stenges på våren eller ikke, vil det fremdeles være trafikk i området. Det vil det ikke være tillatt med rasting langs reservatet. Det vil også være nedsatt fartsgrense langs reservatet. Positive sider for næringslivet er inntjening fra vedlikehold av løyper til frivillige organisasjoner eller eksterne firma. Fra Bjerkadalen og til Stormålvatnet er det ingen alternative traséer. Dette innebærer at de boligene/fritidsboligene som ligger i nærhet til løypa på denne strekningen, vil bli berørt uansett. Forbi boligen og fritidsboligen som ligger nærmere enn 50 meter fra løypa settes fartsgrensen til 20 km/t. Trasé 1 går over to regulerte vann.

Løype 2 Tverrå - Kjennsvatnet:

Parkeringsplassen i Tverrå må påregnes utvidet for å ivareta framtidig parkeringsbehov. Snøskuterløypa kommer mest i konflikt med beiteområdet i nærheten av anleggsveien i Leirbotnet. Et avbøtende tiltak er at kommunen skal stenge løypa dersom reinbeitedistriktet ber om dette av hensyn til reindrifta. Store deler av traséen mangler mobildekning. Begynnelsen av traséen går etter den samme løypa som skigående bruker for å komme inn til Okstindan. Som en følge av Rabothytta må det også forventes mer trafikk enn normalt. Det vil derfor være mer press på parkeringsplasser i Tverrå. I begynnelsen av løypa skal det være nedsatt fartsgrense. Det er ikke tillatt å raste langs L2 på grunn av hensyn til friluftsliv.

Løype 3 Bleikvassli – Tustervatnet - Røssvatnet:

Foreslått trasé er mest i konflikt med reindrift i begynnelsen og slutten av løypa. Løypa går ned på isen i Skarpvika og når ikke land før Granheim. Kommunen skal stenge løypa dersom reinbeitedistriktet ber om det av hensyn til reindrifta. Den skal også stenges senest 15. april. Det er registrert flere kulturminner i nærhet til løypa. Disse er vurdert å ikke komme i konflikt med foreslått trasé. Dette først og fremst siden de ikke ligger i selve løypetraséen og også det at kulturminnene vil ligge skjult

under is og snø. Mange rødlistearter er observert i området avstikkeren slutter. Dersom løypa stenges på våren vurderes den å være i mindre konflikt med naturmangfoldet. Erfaringer viser at det er i år med stor vannføring at flest arter observeres. Kommunen har anledning å stenge løypa dersom det påvises aktivitet før stengedato (15.april). Første del av løypa følger turløype og det bør derfor være nedsatt fartsgrense. Det ligger ingen boliger eller fritidsboliger i rød sone for løypetraséen. Store deler av trasé følger regulert vann.

Løype 4:

Inngår nå i L3.

Løype 5 Bleikvassli – Kongsdalen - Røssvatnet:

I Kongsdalen kommer løypa i konflikt med reindrift. Avbøtende tiltak er at kommunen skal stenge løypa dersom reinbeitedistriktet ber om dette av hensyn til reindriften. Løypa skal stenges senest 15. april. Løypa går gjennom artsområde for 14 fuglearter. Den går også gjennom naturtypen våtmarksmassiv med verdien viktig. Avbøtende tiltak vil her være å stenge løypa på våren slik at konflikten med naturmangfoldet blir mindre. Traséen går i områder med boliger og fritidsboliger. En enebolig ligger i rød sone. Avbøtende tiltak er stedvis nedsatt fartsgrense. Røssvatnet er et regulert vann og sikkerheten på islagte vann og vassdrag er knyttet til Røssvassbukta. Avbøtende tiltak er stenging av løype på kort varsel, overvåking/varsling, skilting og/eller generelle advarsler.

Løype 6 Straumen - Kjerringnes:

Røssvatnet er et regulert vann. Avbøtende tiltak er stenging av løype på kort varsel, overvåking/varsling, skilting og/eller generelle advarsler.

Løype 7 Leirbotnet - Brygjelldalen:

Løype 7 er endret siden offentlig ettersyn og går nå fra Leirbotnet til Brygjelldalen. Det ligger noen fritidsboliger i nærheten av løypetraséen.

Løype 8 Brygjelldalen - Bleikvassli:

Løype 8 er endret fra forslag som lå ute til offentlig ettersyn. L8 begynner i Brygjelldalen og går til Bleikvassli. Det er reindriftsinteresser langs løypa: vårbeite I, høst vinterbeite I og vinterbeite I. Avbøtende tiltak er at kommunen skal stenge løypa dersom reinbeite-distriktet ber om dette av hensyn til reindriften. Løypa skal stenges senest 15. april av hensyn til reindriften. Bleikvatnet er regulert vann. Avbøtende tiltak kan være stenging av løype på kort varsel, overvåking/varsling, skilting og/eller generelle advarsler.

Løype 9:

Løype 9 utgår.

Løype 10 Bierka – Store Målvatn:

Det er mange reindriftsinteresser langs løypa. Avbøtende tiltak er kommunen skal stenge løypa dersom reinbeite-distriktet ber om dette av hensyn til reindriften. Løypa skal stenges senest 15. april av hensyn til naturmangfold og reindrift. Langs løype ni er det mange verdier for naturmangfoldet. Det meste av konflikten vil være på våren.

Vurdering:

I områder hvor bebyggelse ligger nærmere enn 150 meter fra løypetrasé, skal det være nedsatt fartsgrense. Det skal være forbud mot rasting langs løypa i de områdene som er i konflikt med friluftsliv.

L9 var en av løypene som påvirket friluftsområdene mest. Denne er nå tatt ut av planen. Løypene L3, L4, L5 og L6 ligger i områder hvor friluftsb Bruken er moderat. Disse løypene vil påvirke friluftslivet i mindre grad. Løype L1 ligger i friluftsområder som er mye i bruk. Fra Klemetbekken til Gressvatnet er løypa tatt ut med hensyn til friluftsområder og grunneierrettigheter. En av grunnene til at L1 er et friluftsområde med mye bruk er hytteområder og innfallsporten til området via Bjerka tettsted. Områder med samme kvalitet som friluftsområde 9, er ikke å finne i nærhet til Bjerka tettsted. Nærmeste område for tilsvarende bruk er område 12 (verdi A). I dette området er snøskuterløype tatt ut av planen. Dermed vil området ikke bli påvirket utover dagens situasjon. L2 og deler av L7 ligger i friluftsområdet 19. Friluftsområde 19 er et svært viktig friluftsområde. Det finnes ingen tilsvarende friluftsområder i kommunen, men utbredelsen på friluftsområdet er så stor at det vil fremdeles være store områder innenfor 19 som ikke blir påvirket. De påvirkede områdene vil være i randsonen av friluftsområdet. Løype L3 begynner i friluftsområde 15 (A). I nærhet ligger også friluftsområdene 14 og 16 (verdi B). Løypetraséen følger ikke den mest brukte delen av friluftsområde 15. Det er derimot moderat bruk av sørvest-siden av dette området. Løype L5 ligger også innenfor friluftsområde 15 langs store deler av traséen. Den berørte delen av friluftsområdet er i liten grad brukt, siden det for det meste er jordbruksarealer. L7 går innom friluftsområde 13(B) og 19(A). Det finnes ingen friluftsområder i nærhet med samme kvaliteter som 13. L8 går gjennom friluftsområdene 13 (B), 15 (A), 16 (B) og 19 (A). Løypa går gjennom flere friluftsområder karakterisert som viktig eller svært viktig. Det finnes ingen friluftsområder i nærhet med samme kvaliteter. L10 går gjennom friluftsområdene 8,9 og 10. Mye av aktiviteten på vinteren i disse områdene er knyttet til hyttebruk. Område 8 ligger nært tettstedet Bjerka og brukes som gjennomfartsområde.

«Basert på den forskningen som finnes om terrengkjøringseffekter på ulike dyrearter kan vi konstatere at terrengkjøring har en negativ innvirkning på ville dyr og rein. På vinteren og våren er artene mest utsatt, siden de da er i en negativ energibalanse på grunn av mattilgang og ettersom forflytning i snø krever mer energi enn forflytning på barmark. Menneskelig aktivitet påvirker de aller fleste dyrearter på en negativ måte. Rovdyr er ekstra sårbare.» - Naturvårdsverket rapport 6622, terrengkjørningens påverkan på djurlivet. Grunnet få vitenskapelige undersøkelser på emnet er det vanskelig å dokumentere eksakt hvilken effekt snøskuterløyper har på naturmangfoldet. I rapporten vises det også til at det trengs ytterligere undersøkelser for å få et bedre bilde av virkningene. For å i større grad ivareta bla. naturmangfold er det innskjerpet bestemmelser på fart og rasting til endelig behandling av planen. I tillegg er det også tatt ut løyper av planen.

Løype 1 Bjerkadalen - Kjennsvatnet :

Stenging av løype ved fare for skred, forhold i reindriftsnæringa, parringstid for storfugl og usikker is, gjør at de negative konsekvensene blir betydelig redusert. Nedsatt hastighet og forbud mot rasting langs deler av løypa Området er i dag preget av mye snøskuterkjøring. Dette er en medvirkende grunn til at mange har hytte i området. Vi er enige i fylkesmannens vurdering at naturfaglige verdiene avsluttes ved Klemetbekken og at dette vil også være til det bedre for friluftslivutøvelsen tilknyttet Kjennsvasshytta og Gressvasshytta. Statskog har også gitt innspill på at løypa skal stoppes ved Klemetbekken. Kommunen kan ikke treffe vedtak om snøscooterløype over en eiendom før grunneier har gitt samtykket jf. forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 4a sjuende ledd. Løypealternativ 1 ligger i områder med lite støy. Fritidsboliger og støy knyttet til disse vil være de eneste faktorer som medfører støy, bortsett fra fly/helikopter som passerer-selv disse vil være minimale. Det er et meget godt lydmiljø i områdene løypa ligger i. Lydmiljøet i friluftsområdene vil påvirkes negativt ved etablering av trasé. Administrasjonen vurderer at tiltaket vil komme i konflikt med naturmangfold, reindrift og friluftsinnteresser. Nedsatt fartsgrense og forbud mot rasting på enkelte strekker, er med på å minske konfliktnivået.

Løype 2 Tverrå - Kjennsvatnet:

Stenging av løype ved fare for skred og forhold i reindriftsnæringa reduserer konfliktnivået på L2. Nedsatt fartsgrense i de mest konfliktfylte områdene, kan også bidra til mindre støymessig konflikt for skigående (30 km/t). Forbud mot rasting langs L2 bidrar til å ivareta friluftsinnteressene. Området har meget godt lydmiljø og ligger skjermet for støypåvirkning. Lydmiljøet i friluftsområdene vil påvirkes negativt ved etablering av trasé. Fylkesmannens oppfatning er at området rundt Rabothytta skal være mest mulig støyfritt. Avstand fra løypa til traséen som av mange brukes for å komme til hytta bør være så stor at lyd fra snøscootere ved normale forhold ikke er hørbar. Det vil være umulig at tilførselsveiene til Okstindmassivet og Rabothytta er støyfrie ved etablering av løype L2. Rabothytta ligger høyt i forhold til løypa, så sjansen for at hytta blir mye støyutsatt, er mindre enn for traséene som fører til hytta. Administrasjonen vurderer at tiltaket kan komme i konflikt med friluftsinnteresser, men at nedsatt fartsgrense og forbud mot rasting, er med på minske konfliktnivået. Løype 2 og løype 7 er viktig å beholde, for å binde sammen løypene nord og sør i kommunen. Ellers vil løypenettet bli delt i to deler uten forbindelse mellom dem. Det har vært et mål gjennom hele planprosessen at kommunen legger opp til et sammenhengende løypenett.

Løype 3 Bleikvassli – Tustervatnet - Røssvatnet:

Statskog har gitt innspill på at løypa skal stoppes ved Rødlia. Statskog ønsker ingen løype i området øst for Rødli/Nymo på sine arealer. Kommunen kan ikke treffe vedtak om snøscooterløype over en eiendom før grunneier har gitt samtykket jf. forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 4a sjuende ledd. L3 vurderes å ikke være i konflikt med barnas naturpark, idrettsanlegg og lysløype. Avstand og topologi tilsier at løypa ikke vil være skjemmende for disse aktivitetene. Området har lydmiljø preget av biltrafikk og bebyggelse. Lydmiljøet i friluftsområdene vil påvirkes lite negativt ved etablering av trasé. Boligområdet i Bleikvassli vil bli støypåvirket av L3. Fra L3 krysser med L8 skal det være nedsatt fart (30 km/t) og forbud mot rasting. Dette vil bidra til mindre konflikt med boligområdet. På vår, sommer og høst er det rikt arts mangfold på Stormyra. Det at løypa skal stenges

senest 15. april er med på å redusere konflikt med naturmangfoldet. Løypetrasé er flyttet unna inntaket på Tustervatnet for å redusere konflikten med vannkilden jf. Mattilsynets uttalelse.

Løype 4:

Inngår nå i L3.

Løype 5 Bleikvassli – Kongsdalen - Røssvatnet:

Løype skal stenges senest 15. april av hensyn til naturmangfold og reindrift. På grunn av avstand fra løypa og topologi i område, vurderes det slik at ikke L5 vil være i konflikt med barnas naturpark, idrettsanlegg eller skiløype. Nedsatt fart i nærheten av bebyggelse er med på å redusere konfliktnivået. L5 har ikke et godt lydmiljø siden den følger fylkesveg i nesten hele sin utstrekning. Lydmiljøet i friluftsområdene vil påvirkes svært lite negativt ved etablering av trasé. Det er også bebyggelse langs hele løypa.

Løype 6 Straumen - Kjerringnes:

L6 anses å være en av de minst konfliktfylte løypene. Det vurderes å være et akseptabelt konfliktnivå mellom traséen og Røssvatnet som drikkevannskilde jf. mattilsynets uttalelse. Ved offentlig ettersyn møtte ikke løypeforslagene til Hattfjelldal og Hemnes ved Kjerringneset. Hattfjelldal endrer sin løypetrasé, slik at den møter Hemnes sin løypetrasé. L6 har ikke et særlig godt lydmiljø siden den går parallelt med fylkesveg. Lydmiljøet i friluftsområdene vil påvirkes svært lite negativt ved etablering av trasé.

Løype 7 Leirbotnet - Brygfielldalen:

Løype stenges senest 15. april av hensyn til reindrifta. Delen av løype 7 som gikk over Skardet er tatt ut grunnet reindriftsinteresser og skredfare. Løype 2 og løype 7 er viktig å beholde, for å binde sammen løypene nord og sør i kommunen. Ellers vil løypenettet bli delt i to deler uten forbindelse mellom dem. Det har vært et mål gjennom hele planprosessen at kommunen legger opp til et sammenhengende løypenett. Fylkesmannens oppfatning er at området rundt Rabothytta skal være mest mulig støyfritt. Avstand fra løypa til traséen som av mange brukes for å komme til hytta bør være så stor at lyd fra snøscootere ved normale forhold ikke er hørbar. Det vil være umulig at tilførselsveiene til Okstindmassivet og Rabothytta er støyfrie, dersom løype L7 etableres. Administrasjonen vurderer at tiltaket kan komme i konflikt med friluftsinnteresser, men at nedsatt fartsgrense og forbud mot rasting, er med på minske konfliktnivået. Området har et meget godt lydmiljø som preges av lite forstyrrelser. Lydmiljøet i friluftsområdene vil påvirkes negativt ved etablering av trasé.

Løype 8 Brygfielldalen - Bleikvassli:

L8 er lagt om i Bleikvassli av hensyn til skibakke. Disse vurderes å ikke komme i konflikt. Løype skal stenges senest 15. april av hensyn til reindrifta og naturmangfold. For å redusere konfliktnivået med bebyggelse skal det være stedvis nedsatt fartsgrense. Fram til Bleikvassli Gruber er det et meget godt lydmiljø. Fra Bleikvassli Gruber og til Bleikvassli preges løypa av mer støy fra bebyggelse og trafikk. Lydmiljøet i friluftsområdene vil påvirkes negativt ved etablering av trasé.

Løype 9:

L9 utgår av hensyn til friluftsliv og reindrift (kalvingsområde). Det viser seg vanskelig å finne avbøtende tiltak uten at bruken av løypa blir så innskrenket at den ikke lenger er hensiktsmessig.

Løype 10 Bjerka – Store Målvatn:

Løype på Bjerka ligger et stykke unna løypeforslag og det vurderes slik at ikke disse kommer i konflikt. Nærturområdet på Bjerka vil bli påvirket av løypeforslaget. Det er ingen alternativer til tilsvarende områder på Bjerka. Det er uheldig at løypa ligger så nært støyømfintlig bebyggelse. Traséen trengs også som avlastning til parkeringsplassen på løype 1, som er vanskelig å utvide. Stenging av løype, forbud mot rasting og nedsatt fart (30 km/t) i begynnelsen av løypa vil bidra til å redusere konfliktnivået noe. I begynnelsen av løypa preges lydmiljøet av støy fra tettstedet og E6. Løypa har et godt lydmiljø fra Stormålvatnet til Vekthaugen. Lydmiljøet i friluftsområdene vil påvirkes negativt ved etablering av trasé.

Innspill til plan for snøskuterløyper i Hemnes og behandling av disse

Miljøpartiet de grønne:

«...Vi ønsker oss et nytt forslag der nei til det nye løypenettet er et alternativ» ««Vi synes saksutredningen og konsekvensutredningen for det nye løypenettet er mangelfull. Det å spare på saksutredningen veier ikke opp for det arbeidet som naturoppsyn, politi og redningsmannskap må utføre. Hvis kommunen skal vise ansvar og sette inn ressurser på å ta ulovlig kjøring er dette kostbart». – Et alternativt forslag hvor løypenettet ikke vedtas vil være unødvendig. Dette alternativet ligger i behandlingen ved at planen ikke vedtas. Det vises til at saksutredning og konsekvensutredning er mangelfull, men det henvises ikke inngående til hva som er mangelfullt. Kommunen har ikke politimyndighet. Lovendringen gir ikke kommunen noe ansvar ressurser, utover dagens, for å stanse ulovlig kjøring. Administrasjonen har som følge av lovendringen fått i oppgave av kommunestyret å legge til rette for et løypenett.

«Det blir feil å innføre en ordning som vil øke utslippene av klimagassen CO² når det er vedtatt mål om å redusere utslippene. Det er sannsynlig at motorferdsel i utmark vil øke med det nye løypenettet og dette vet vi ikke konsekvensene av. Vi må derfor lytte til fagmiljøene og alle som bruker naturen. Kartleggingen må gjennomføres av kompetent personell som har god kjennskap til kartleggingsmetodikk og naturmangfold». – KU-forskriften angir hvilke planer som omfattes av kravet til konsekvensutredning, jf. plan- og bygningsloven § 4-2 annet ledd.

Miljøverndepartementet sin veileder om KU angir jf. 4.3 at utgangspunktet er at KU skal være fokusert, beslutningsrelevant og tilpasset plannivået. Beslutningene knyttet til kommuneplanens arealdel gjelder i hovedsak avklaring av arealformål, og konsekvensutredningen må derfor baseres på kunnskap som er tilstrekkelig til å avklare hva de aktuelle arealene skal brukes til. Det vil ofte være slik at det foreligger en betydelig mengde kunnskap, men at det krever en innsats å få denne tilgjengelig

og anvendt i planarbeidet. Kommunene bør i samarbeid med berørte parter og interesser få frem eksisterende kunnskap og avklare behovet for oppdatering. Ny kunnskap vil kunne være nødvendig å innhente der det mangler data om viktige forhold, slik at grunnlaget for å fatte planvedtak er svakt. Kommunens KU baserer seg på kjent kunnskap og i de tilfeller hvor datamaterialet har vært mangelfullt, er det innhentet ny kunnskap. Kunnskapsgrunnlaget som er brukt er beskrevet i KU. Noe av kunnskapsgrunnlaget lagt til grunn i arbeidet er; Skredatlas fra NVE, kilden til arealinformasjon – Skog og landskap, kulturminner fra Riksantikvaren (askeladden), nordlandsatlas, naturbase (MD), artskart fra Artsdatabanken, Fylkesmannen i Nordland, Statkraft, Polarsirkelen friluftsråd og kartlegging og verdsetting – DN håndbok 25-2004. Målet med disse kartleggingene og kartløsningene er at offentlig forvaltning skal benytte disse i ulike arbeidsoppgaver. Ved innhenting av ny kunnskap kan det nevnes at det også ble bestilt egen kartlegging av friluftsområder på vinterstid. Her har mange fagmiljø og brukere vært involvert i arbeidet. Administrasjonen mener at krav om kunnskapsgrunnlag er opprettholdt.

«Det må tas hensyn til høringsuttalelser fra naturvernforeninger. En enkelt snøskuter kan støylegge et fjellområde i flere kilometers omkrets. ««Vi mener verdier knyttet til sårbar natur bør forvaltes av stortinget og fylket. Kommunestyret blir lett for ettergivende overfor lokale ordsterke pressgrupper». Videre heter det også *«...det må utarbeides klare retningslinjer for dispensasjon for kjøring med snøskuter».* – Alle uttalelser skal vurderes og eventuelt tas hensyn til. I arbeidet med plan for snøskuterløyper i Hemnes er miljødirektoratets utkast til støyveileder brukt. Støysoner for friluftsliv strekker seg i denne 1.4 km ut fra spormidten av løypa. Lovendringen innebærer at Hemnes kommune på lik linje med andre kommuner, kan etablere og forvalte snøskuterløyper. Kommunestyrets vedtak om snøskuterløyper kan påklages til fylkesmannen.

Hemnes kommune har vurdert uttalelsen. Administrasjonen mener KU er tilstrekkelig utarbeidet og at det ikke foreligger grunn for å si at KU og saksutredning er mangelfull. Endringer i løypenettet og planen generelt vil være aktuelt, da forslag til endelig behandling av planen foreligger.

Forum for natur og friluftsliv Nordland:

«Slik FNF Nordland ser det så tar utredningen for seg de fleste tema som må kunne forventes ved en slik plan for et omfattende løypenettverk for fornøyleskjøring med snøskuter, men vi gir vår støtte til Naturvernforbundet i Rana og Omegn om at den mangler tema som klima, folkehelse og kriminalitetsforebygging» ««Hemnes kommune erkjenner dog at det alltid vil være en belastning for arter om vinteren men finner ingen grunn til å tro at snøskuterløyper vil medføre vesentlig skade på truet eller verdifullt naturmangfold. FNF Nordland mener dette er en noe ukritisk og lite dokumentert tilnærming og konklusjon. Vi kan ikke se at det foreligger naturvitenskapelige undersøkelser som underbygger denne konklusjonen» ««FNF Nordland kan i utgangspunktet støtte dette som et avbøtende tiltak i forhold til

naturmangfold, men da må tidspunkt fastsettes med en nærmere vitenskapelig begrunnelse». – Administrasjonen har fulgt utredningsplikten gitt i forskrift. I høringsperioden for planprogrammet er det ikke kommet inn krav til tema utover disse. Grunnet få vitenskapelige undersøkelser på emnet er det vanskelig å dokumentere effekten snøskuterløyper har på naturmangfoldet. Noen studier henviser til en negativ effekt på naturmangfoldet ved økende motorferdsel i utmark. Spesielt på rovdyr. Her vises også til at det trengs ytterligere undersøkelser for å få et bedre bilde av virkningene. Derfor er det viktig at utsatte leveområder reguleres på best mulig måte. For å i større grad ivareta bla. naturmangfold kan det være aktuelt å innskjerpe bestemmelser på fart og tidsrom ved forslag til endelig behandling av planen. Tidspunktet for stenging av løypene er ikke gitt med grunnlag i en vitenskapelig undersøkelse. Datoen er satt, først og fremst, på grunn av at samme dato brukes i hensyn til reindrift. I nasjonalparker (eks. Børgefjell) kan styret etter søknad gi dispensasjon til transport av varer til hytter. Her er siste dato for ferdsel 30.april, men kan også avkortes når spesielle forhold tilsier det (reindrift). Omfanget av trafikken vil være større i dette tilfellet, men da det gis dispensasjon i en nasjonalpark fram til 30.april, kan vi ikke støtte utsagnet om at alternativ til stenging den 15. april, er tilfeldig. Fylkesmannen benytter også denne datoen eller senere ved stenging av løype av hensyn til naturmiljø og reindrift. Ingen av løypetraseene i Hemnes kommune berører verneområders omfang. Det kan være aktuelt å ta ut løyper med store interessekonflikter.

Naturvernforbundet i Rana og omegn:

«Konsekvensutredningen som kommunen har gjennomført er relativt grundig, selv om den har noen svakheter vedrørende biologisk mangfold. Den utelater også relevante tema som klima, folkehelse og kriminalitetsforebygging. Vi mener dette er beklagelig. I utredningen er det identifisert store konflikter med andre interesser i forbindelse med alle løypeforslagene, med unntak av to. Likevel velger rådmannen å innstille positivt for opprettelsen av hele løypenettet. Dette er oppsiktsvekkende. For oss framstår det som uforståelig at man velger å se bort fra den kunnskapen som er innhentet når konklusjonene skal trekkes». – Viser til kommentar på uttalelse fra FNF Nordland. Uttalelsene er vurdert og tatt til orientering.

Advokatfirma Endresen Brygfjeld Torall AS:

«Jeg kommenterer planen idet jeg som eier av hytteeiendom på gnr. 127 bnr. 12 berøres av planens forslag til L7». ««Jeg legger uten videre til grunn at vi vil oppleve en utvikling med sterk økende skuterferdsel dersom den foreslåtte planen blir gjennomført. Allerede i dag, med den restriktive lovgivning som regulerer motorferdsel i utmark, er skuteraktiviteten stor og påtrengende. Noe er lovlig og fullt ut akseptabel kjøring, men hovedtyngden er ulovlig og helt unødvendig kjøring. Jeg legger også til grunn at man ikke kan regne med at denne økende skutertrafikken vil holde seg til de traséer som tillater kjøring. Mange av de områder som er attraktive, både for friluftsinnterese og for skuterkjøring ligger utenfor traséene, f.eks

Sjurfinnheimen, Grøndalen, Stekvassdalen og Bessedørdalen som alle ligger langt fra folk. Det må altså forventes at det fortsatt blir mye og økende kjøring i områder der kjøring ikke er tillatt. Manglende respekt for dagens kjøreforbud er dessverre en realitet, og det er etter mitt skjønn intet grunnlag for at dette vil endre seg når det tillattes omfattende skutertrafikk i fjellheimen». –Hvor mye trafikken øker er vanskelig å si. Kommunen kan ikke ta utgangspunkt i at skutertrafikken ikke holder seg til løypene. Lovverket er gjeldende med eller uten tilrettelegging for faste traséer. Uttalelsen retter seg også spesielt mot løype L7 og her trekkes friluftsinnteresser, støy og ulovlig kjøring fram. Planen forholder seg til utkastet miljødirektoratet har laget. Støyproblematikk utover dette må vurderes til det endelige forslaget foreligger. Uttalelsen er vurdert og tatt til orientering.

Statkraft:

Statkraft henviser til Hemnes kommunes ansvar i plassering av snøskutertraséer. Det vises også til flere isforhold som må tas til etterretning. «Vår kraftproduksjon/disponering av vannmagasiner vil fortsatt skje i tråd med våre konsesjoner/manøvreringsreglement, og helt uavhengig av eventuelle konsekvenser dette måtte få for snøskuterløypene. Kostnader for eventuell omlegging av skuterløyper som følge av dette er Statkraft uvedkommende. Det vil ikke bli iverksatt merking av usikker is utover det som allerede merkes i dag». – Innspillet er vurdert og tatt til etterretning.

Hemnes turistforening:

«...Det er viktig at man nå sikrer alle interesser i en slik etablering, ikke minst hensynet til det tradisjonelle friluftslivet, og muligheten til å oppleve stille og urørt natur. Samtidig tar vi for gitt at hensikten med etablering av skuterløyper for fornøyleskjøring primært er at det skal være mulig å få naturopplevelser basert på å kjøre snøskuter, og at det ikke er ment som en infrastruktur for å kjøre fra A til B». ««Interessen for bruk av området (Okstindan) er sterkt voksende, og området har fått stor oppmerksomhet de siste åra. Spesielt har Rabothytta bidratt til denne interessen, men samtidig er det et økende antall personer som søker opplevelser i naturen. Stadig flere er på søken etter nettopp den type opplevelser som Okstindan kan by på.» -Hemnes turistforening kommenterer også hvert enkelt løypeforslag. Uttalelsen er vurdert og tatt til orientering.

Rana Zoologiske Forening, Norsk Ornitologisk Forening, Rana lokallag:

«Vi finner det underlig at kommunen kan invitere til åpen høring uten at disse helt sentrale dokumentene er gjort tilgjengelig på samme vis som dokumentene det faktisk var lenket til under presentasjonen av høringen. Når dette er sagt vil vi likevel framheve at det synes å være gjort et grundig arbeid i forbindelse med konsekvensutredningen». –I annonsen før høring ble det henvist til Hemnes kommune sin hjemmeside for plandokumenter. Dersom det har oppstått en feil i noen av dokumentene, er dette beklagelig. Alle dokumenter skal være offentlige. Videre

heter det «Dersom kommunen besitter denne kunnskapen og bevisst har valgt å holde en lav profil omkring det, bifaller vi strategien. Det bør da gjøres en nærmere avskalling av alternativer i en intern prosess. Etter vårt syn er det i utgangspunktet lagt opp til et så vidtfavnende løypenett at det ikke er urimelig om enkelte alternativer faller helt ut. –Funn unntatt offentlighet i Nordlandsatlas betyr ikke nødvendigvis at funnene er i umiddelbar nærhet til løypa. Da det endelige forslaget foreligger kan løypenettet være endret. Uttalelsen er vurdert og tatt til etterretning.

Hemnes Snøscooterforening:

«Hemnes Snøscooterforening mener det er viktig å få med seg at de fleste av løypeforslagene har vært etablert og brukt igjennom mange år, uten at det har vært de store konflikter, hverken for friluftsliv eller reindrift. Et viktig moment med etablering av et løypenett i Hemnes kommune er at snøscooterkjøringen nå tar et skritt mot ordnede forhold. I ulike debattfora hevder mange at løypenettet som er foreslått båndlegger store områder av Hemnes kommune, en påstand som viser mangel på kunnskap om hvordan praksis med handikapp dispensasjoner fungerer i dag». ««Hemnes Snøscooterforening mener også at næring er lite vektlagt i konsekvensutredningen, i Hemnes kommune er det flere aktører som med etablering av et velfungerende løypenett kan utvide både sesong og virksomhet». – Lovendringen åpner for at kommunen kan opprette snøskuterløyper for fornøyleseskjøring. Næring kan ikke brukes som et argument, annet enn som de positive faktorene i KU. «Hemnes Snøscooterforening ber om at trasekart endres litt ved Klemetlia, løypa bør vinkle av ved Sørskarbekken, løypa legges nærmere vatnet og så opp ved kraftstasjon og inn på veien igjen. Vi har også fått tilbakemelding på at råka fra den nye kraftstasjonen er svært variabel og omfatter et større område enn først antatt ved befaring. –Løype 1 Bjerkadalen - Kjennsvatnet kan bli endret til endelig behandling. Dette på grunn av motstridende interesser og grunneiers tillatelse. Dersom det skulle vise seg at løypa skal legges slik den ligger i forslaget, tas innspillet til etterretning. Hemnes Snøscooterforening har ellers egne merknader til hvert av løypeforslagene. Disse retter seg mot historisk ferdsel og små konfliktsituasjoner. De legger også til grunn en rekke avbøtende tiltak i områder med interessekonflikt. «Hemnes kommune kan med rette kalles en snøscooterkommune, med et stort antall fritidsboliger rundt våre utbygde vassdrag har ferdsel med snøscooter vært vanlig i Hemnes gjennom lang tid. For oss som driver med denne form for rekreasjon og friluftsliv bidrar snøscooteren til bolyst, lokal friluftsopplevelse og trivsel». Uttalelsen er vurdert og tas til etterretning.

Statens vegvesen:

«Generelt bør det unngås at snøskuterløyper krysser offentlig veg, men i planforslaget til løypenettet ligger det inne flere krysningspunkt på fylkesvegene i kommunen. Vi har vurdert de fleste krysningspunktene som akseptable utfra ÅDT (årsdøgntrafikk), fartssone og krav til sikt, men gjør spesielt oppmerksom på at kommunen må sikre at skog eller terreng ikke hindrer sikt fra løypene og ut på

fylkesvegene... - Det er tre kryssinger som vi vurderer uheldige i forslaget: A) kryssing av fylkesveg 324 ved Tortenli krysset må flyttes noe vestover for å sikre sikt. B) Kryssing av fylkesveg 323, løype nr. 7, er plassert i bratt bakke fra nord og har dårlig sikt mot vest. Denne kryssingen må flyttes til å sikre sikt. C) Kryssing av fylkesveg 291 sørvest for Møltjønna må flyttes vestover til høybrekk til å sikre sikt. I tillegg vurderer vi det slik at avkjørselen fra fylkesveg 291 i Hallvarddalen og til parkeringsplass for løyper nr. 3,5 og 8, ikke tåler mer trafikk uten fysiske tiltak som sikrer sikt. Eventuelt må parkeringsplassen flyttes». ««Statens vegvesen krever at Hemnes kommune sikrer, i alle tilfelle, fri sikt fra løypene og ut på fylkesveg. Vi tillater ikke utvidet bruk av avkjørsel fra fylkesveg 291 og ut til parkeringsplass i Hallvarddalen uten at siktkrav er oppfylt». – Uttalelsen er vurdert og tas til etterretning. Hemnes kommune stiller dog spørsmål ved utvidet bruk av avkjørsel til Hallvarddalen. I dag er denne avkjørselen benyttet som atkomst til boligområdet og til anleggene lengre inn. Det er ikke gjennomført tiltak for å bedre sikten til disse og administrasjonen har vanskeligheter med å forstå hvorfor siktkravet endre ved utvidet bruk.

Mattilsynet:

«Råvannsinntaket til Bleikvassli vannverk ligger i Tustervatnet. En del av løypetrase 3 går langs isen på Tustervatnet. Økt motorisert ferdsel på vannkilden øker aktiviteten i området og dermed faren for forurensing. En av farene er kjemisk forurensing (petroleumsprodukter), som Bleikvassli vannverk ikke har barrierer mot per i dag. Spesielt kritisk er ferdsel i nærheten av inntaket. I praksis utgjør Røssvatnet med tilhørende nedslagsfelt kilden for Bleikvassli vannverk. På grunn av vannkildens størrelse og påregnet fortynningseffekt utgjør ikke ferdsel på selve Røssvatnet noen stor risiko, men Mattilsynet stiller seg negativ til den delen av løypetraseen som går på Tustervatnet på grunn av at vanninntaket ligger her og krever en særlig beskyttelse. Dette for å sikre at kilden kan defineres som 1. hygieniske barriere og ytterligere rensing ikke er påkrevd. Mattilsynet mener at løypetraseen på Tustervatnet ikke må anlegges.» -Dersom det er en mulighet for å komme seg ned på isen lengre øst, kan dette være et alternativ. Traseen vil da bli liggende 500-600 meter unna inntaket. Alternativt kan L3 fra Tverrberget og sørover til Straumen fjernes.

«En del av løypetrase 10 går gjennom nedslagsfeltet til Bjerka vannverk. Ca 1-1,5 km ovenfor kilden krysser løypetraseen noen tilførselsbekker til vannkilden. Økt motorisert ferdsel i nedslagsfeltet øker aktiviteten i området og dermed faren for forurensing. Som tidligere nevnt har Bjerka vannverk ingen rensing som kan fjerne kjemisk forurensing (petroleumsprodukter). Avstanden til vannkilden vil gi en fortynningseffekt av eventuell forurensing, men Mattilsynet tilrår at traseen legges slik at den ikke berører nedslagsfeltet. Eventuelt må det lages broer over tilførselsbekkene slik at en hindrer at motorkjøretøy havner ned i tilførselsbekkene. I tillegg må en unngå fylling av drivstoff i nedslagsfeltet og brukere av området må informeres om at de befinner seg i et nedslagsfelt og at det må vises aktsomhet i

bruk av området». –Det kan anlegges bruer hvor dette er nødvendig. For å forhindre påfylling av drivstoff kan det settes opp forbudsskilt/informasjonsskilt om at dette er nedslagsfelt for drikkevann.

Geir Andersen:

«Har et forslag/ønske om at skuterløype legges i rett linje fra Skarpvika og oppover forbi Kvalneset og ikke med en sving inn mot hytteområdet langs Orrhaugneset. Fiskeløypa som i dag er etablert går rett utafor Orrhaugneset og medfører allerede nå en del støy. Når det nå sannsynligvis blir mere trafikk er det ønskelig at løpa blir lagt lengre ut fra land slik at støy og nærhet til hytteområdet blir minst mulig problematisk». –Administrasjonen har ingen innvendinger mot forslag. Innspillet er tatt til etterretning og endret jf. uttalelse.

Tommy Berg:

«Skuterløypa (L5) som går fra Bleikvassli til Røssvassbukt passerer Kongsvold ved Svartvatnet. Løypa ble sporlagt med hjelp av «kjentmann» Tore Kristian Størvoll. De «glemte» å kontakte grunneier av Kongsvold og traséen ble dermed inntegnet på feil sted(sørsiden av huset til Emil Stubbli). Traséen skal gå på nordsiden av huset til Emil i følge grunneier Martin Kongsdal. Dette av hensyn til støy. Martin Kongsdal fortalte med i dag at han ikke vil tillate skuterkjøring på sin eiendom hvis den ikke blir lagt på rett sted. Håper traséen kan sporlegges på nytt over Kongsvold slik at Martin Kongsdal kan tillate kjøring på sin eiendom. Forstår at det kan bli vanskelig å forandre på traséen fordi det har gått prestisje i saken fra kommunen sin side». – Meningen med høringsperioden er at forslag til endringer kan tas inn i planen. Vi mener derimot at påstanden om at vi skulle ha prestisje i forhold til en bestemt løypetrase er både urimelig og usaklig.

Korgfjellet Kro & Motell:

«Korgfjellet Kro & Motell v. Asgeir Molden har siden arbeidet med saken startet, krevd å bli oppfattet som høringspart av den grunn at ferdselen på Korgfjellet er selve livsgrunnlaget til bedriften. Det er grunn til å minne om at KKM er en stor reiselivsbedrift i Hemnes kommune. Den gir betydelig sysselsettingseffekt, spesielt for ungdom. I tillegg kommer skatter til kommunen. Kommunen, ved saksbehandler H.Økland har ikke funnet bedriften verdig som høringspart, noe som sannsynligvis strider mot loven». –Private aktører og bedrifter har ikke vært parter i denne planen på grunn av det store omfanget. Dette ville innebære de fleste bedrifter, lag og organisasjoner i kommunen. Det er i hovedsak statlige, regionale og kommunale myndigheter og andre offentlige organer som har vært høringsparter, og også lokale beitelag og reindriftsnæring. Alle kan uttale seg til planen og alle innspill skal vurderes i en planprosess. Planen har vært kunngjort i aviser.

«Vefsn kommune har stilt seg velvillig til å opprette ei løype opp til kroa som ligger ved kommunegrensen. Denne er ikke underlagt spesielle restriksjoner. Hvis denne løypa skal bli populær bør den ha en mulighet til å kjøre videre med tanke på Sverige. Dermed er det ønskelig at Hemnes kommune kan bidra til slik ferdsel». – Lovendringen gjelder fornøyelseskjøring. Den opprettes ikke for å bidra til økt næringsvirksomhet, ei heller for å styrke økonomien til bedrifter eller kommunen selv. Statskog ønsker ikke trafikk på sine eiendommer mot Sverige. Det er derfor sannsynlig at overganger til Sverige ikke vil bli opprettet. Løype 9 er krevende med mange negative konsekvenser ved etablering. Disse sammen med flere uttalelser rettet mot løypa, kan bidra til at løypa ikke kan følge planen videre.

Statskog:

«Løype 1: Stoppes i østenden av Kjennsvatnet, jfr innspill til isfiskeløypa tidligere i vinter. Statskog ønsker ikke økt vinterbelastning i områdene inn mot Spjeltefjellalen. Også viktig at bruk og aktivitet i løype 10 tilpasses vil og annet friluftsliv på Bjerka». – Statskog er grunneier på disse eiendommene og dersom det ønskes stengt i østenden av Kjennsvatnet, ser ikke Hemnes kommune noen grunn til å overprøve dette. Løype stenges ved Klemetneset.

«Løype 3: Statskog ønsker stopp av løypa i østenden av Røssvatnet eller ved grense stat/privat. Statskog ønsker ingen løype i området øst for Rødli/Nymo på sine arealer». - Statskog er grunneier på disse eiendommene og dersom det ønskes stengt i østenden av Røssvatnet, ser ikke Hemnes kommune noen grunn til å overprøve dette. Løype stenges ved parkering i Rødlia.

«Løype 9: Krevende løype i forhold til friluftsliv og mange andre interesser, bør vurdere nødvendigheten av denne løypa, da løypene 1-10 gir et meget stort tilbud for snøskuterkjøring i Hemnes kommune». Siden flere innspill stiller seg negativ til etablering av denne løypa, samt negative konsekvenser for friluftslivinteresser, naturmiljø og reindrift - vil endelig forslag foreligge uten løype 9. Innspillet er vurdert og tatt til etterretning.

Fylkesmannen i Nordland:

Fylkesmannen skriver innledningsvis om en rekke ting som har med kommunens myndighet til å fastsette snøskuterløyper. Dette er vurdert og tatt til etterretning.

Fylkesmannens vurdering av de enkelte løypene som ønskes fastsatt.

Alternativ 1 Bjerkadalen-Gresvatnet

«Fylkesmannen vil presisere at åpne løyper som nå skal etableres, vil måtte antas å bli mer brukt enn isfiskeløypa. Ulempene for friluftslivet antas herfra å kunne bli større ved etablering av åpne løyper. Vi forutsetter at kommunen i det videre arbeidet tar dette med seg». Kommunen er enig med Fylkesmannen at de åpne løypene

sannsynligvis vil bli mer brukt enn isfiskeløypa, og at ulempene vil kunne bli større for friluftslivet. Dette er noe vi vil ta med oss videre i arbeidet.

«Videre savner vi en vurdering av betydningen av disse friluftsområdene opp mot andre friluftsområder i kommunen, jf. kravet i lov og forskrift.» Kommunen skal se på dette på nytt, og gjøre en ny vurdering.

«Isfiskeløype i området ble sist fastsatt herfra 16. februar 2015, da fra Bjerkadalen til Vestre Kjennsvatn (Vasshovudet). Beslutningen om at løypa skulle stoppe ved Vasshovudet, ble tatt etter innspill fra reinbeitedistrikt, turistforeningen og Statskog. Vi forutsetter at disse er gitt anledning til å medvirke i arbeidet med å fastsette lokal forskrift nå, og at kommunen tar hensyn til de innspill som kommer.»

Reinbeitedistrikt, turistforeningen og Statskog er gitt anledning til å medvirke i arbeidet med å fastsette lokal forskrift, og kommunen vil ta hensyn til de innspill som er kommet.

«Traseen påvirker negativt reindriftas særverdiområder og vil kunne få store negative konsekvenser for reindrifta. Avbøtende tiltak med å stenge traseen 15. april mellom Bjerkadalen og krysset ved løypetrase 2 (Sørskardbekken), er ikke tilstrekkelig for å hindre negative konsekvenser for reindrifta. Løypa vil få negative konsekvenser også videre opp til og over Gresvatnet. Vi mener derfor at hele løypa bør stenges 15. april, i tråd med kommunens forskrift § 3 f.» Den del av løype 1 som går fra krysset med løype 2 og til Gresvatnet vil bli tatt ut fra plan for snøskuterløyper, slik at dette ikke vil være noe problem. Den gjenværende del av løype 1 vil bli stengt senest 15. april.

«Løypeforslaget går nær Bjerkadalen naturreservat. Verneverdiene vil ikke bli påvirket av at det går en snøscooterløype langs reservatet. Det er imidlertid en klar og viktig forutsetning at det ikke kjøres innenfor grensen til reservatet, og vi forutsetter at kommunen viderefører forslaget om nedsatt fartsgrense og forbud mot rasting utenfor løypa langs reservat.» Det vil ikke være tillatt å kjøre innenfor grensen til reservatet, og kommunen viderefører forslaget med nedsatt fartsgrense og forbud mot rasting utenfor løypa langs reservatet. Dette vil bli satt opp skilt som informerer om dette.

«Området fra sørenden av Vestre Kjennsvatnet og langs Gresvatnet til Spjeltfjellaldalsbukta er av geologisk interesse. Dette området er videre viktig for fugl, blant annet som hekkeområde for den sårbare berganda og flere nær truede arter. Etter vår vurdering bør løype L1 ut fra de naturfaglige verdiene i området avsluttes ved Klemetbekken. Dette vil også være til det bedre for friluftslivutøvelsen tilknyttet Kjennsvasshytta.» Kommunen støtter Fylkesmannens vurdering og tar den del av løype 1 som går fra krysset med løype 2 og til Gresvatnet, ut fra plan for snøskuterløyper.

Fylkesmannens anmerkning angående støy er tatt til etterretning.

Alternativ 2 Tverrå-Kjennsvatnet

«Løypeforslaget ligger i ytterkanten av det som i friluftskartleggingen med fokus på vinter er angitt som friluftsområde 19, med verdi svært viktig. I kommunens konsekvensutredning er det vist til at området er innfallsport til Okstindane og Rabothytta, og at snøscootertrafikk kan komme i konflikt med skigående opp anleggsveien. Begynnelsen av traseen går etter den samme løypa som skigående bruker for å komme inn til Okstindan. Som avbøtende tiltak er det angitt nedsatt fartsgrense langs anleggsveien og at stenging av hele eller deler av løypa kan være aktuelt på dager med stor utfart.

Fylkesmannen mener her kravet i lov og forskrift om at det skal tas særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet, innebærer at snøscooterløype ikke bør etableres slik at den kommer i konflikt med skigående i og til et svært viktig friluftsområde. Kommunen bør etter vår oppfatning vurdere betydningen av Rabothytta i friluftssammenheng, og ta stilling til om snøscooterløyper skal tillates slik at de får virkning i området hvor hytte ligger og hvor adkomsten skjer.

Det er etter Fylkesmannens oppfatning ønskelig at området rundt Rabothytta er mest mulig støyfritt, noe det ut fra det som er sagt ovenfor står i fare for å ikke bli dersom det etableres snøscooterløype som her foreslått. Også avstanden fra løypa til traseen som av mange brukes for å komme seg til hytta, bør være så stor at lyd fra snøscooter ved normale forhold ikke er hørbar. Vi vil vurdere klage dersom kommunen fastsetter den aktuelle løypa.» Det er vanskelig å finne en alternativ plassering av denne løypa som ikke kommer i konflikt med skigående til Rabothytta. Det vil også være umulig å etablere en avstand mellom scootertraseen og traseen som brukes til Rabothytta, slik at støy fra scootere ikke er hørbar. Det er lite trolig at støy fra scootertraseen vil være hørbar ved Rabothytta, men den vil være godt hørbar for Skigående ved scooterløypa. Løype 2 og deler av løype 7 er viktig for å binde sammen snøscooterløypene nord og sør i kommunen. Det har vært et mål med arbeidet å få til gjennomgående løyper. Hvis vi blir nødt til å ta denne løype 2 ut av planen, vil løypenettet bli delt i to deler.

Alternativ 3 Bleikvasslia-Tustervatnet-Røssvatnet-Tengvassdalen (riksgrense)

«Løypa ligger etter det vi kan se fra Bleikvassli sentrum og til Lille Tustervatnet i det som i Vinterkartleggingen er angitt som område 15. I beskrivelsen av dette området er det angitt bl.a. lysløype, skibakke, barnas naturpark, skiturer, fiske og skiaktivitet. Som avbøtende tiltak er det angitt stedvis nedsatt fartsgrense, uten at Fylkesmannen ut fra kartet kan se at fartsgrensen er satt ned annet enn av hensyn til kryssing av vei/løyper.

Fylkesmannen savner her en nærmere vurdering fra kommunen når det gjelder hvordan løypa vil påvirke eksisterende bruk av området, ut fra hvordan løypa blir liggende i forhold til lysløype, skibakke og barnas naturpark. Det bør også sies noe om hvilke alternative områder som finnes til slik bruk i kommunen. Vi er kritiske til at kommunen vurderer å etablere snøscooterløype i det som ser ut til å være et svært viktig nærturområde for innbyggerne i Bleikvasslia, og ut fra de nærmere vurderinger

kommunen kommer med å vurdere å klage.» -Barnas naturpark ligger på det nærmeste om lag en kilometer unna. Støyen vil ikke være skjemmende for dette området, siden det ligger en åsrygg mellom barnas naturpark og snøskuterløypa. Løypetrasé L8 er flyttet sørøst slik at den ikke lenger påvirker lysløype og skibakke.

«Fylkesmannen savner en nærmere vurdering fra kommunen også om hvordan løypa vil berøre den aktuelle bruken av de forskjellige friluftsområdene.» Siden løypa er flyttet vil den komme i liten konflikt med de viktige nærtuområdene rundt Bleikvassli sentrum.

«En rekke boliger i Bleikvassli sentrum ligger etter det vi kan se med en avstand på under 150 meter fra foreslått løype, den nærmeste med en avstand på ca. 60 meter. Vi kan av kartet ikke se at fartsgrensen er satt ned her. Ved full akselerasjon antar vi at store deler av Bleikvassli sentrum vil bli berørt av støy.» Fartsgrense vil bli satt ned i dette området. Kommunen vil på generelt grunnlag sette ned farten i området hvor bebyggelse er nærmere enn 150 meter unna.

«Traseen påvirker negativt reindriftas særverdiområder og vil kunne få store negative konsekvenser for reindrifta. Vi mener løypetraseen bør stenges senest 15. april, i tråd med kommunens forskrift § 3 f, fra Bleikvassli til løypa møter løype 4.» Dette er tatt til etterretning og vil bli endret i forskrift.

«Av hensyn til våtmarksmassivet og fuglelivet her er det avgjørende at den delen av løype L3 som berører våtmarksområdet stenges senest 15. april. På grunn av potensiell hekking av den sjeldne knekkanda bør en unngå motorisert ferdsel etter 1. april.» Så vidt kommunen kjenner til finnes det ikke bevis for at knekkand hekker i dette området. Den er kun observert og dette i år med stor flom i elva. Løypa stenges senest 15. april.

Løype L3 avsluttes ved parkering i østenden av Røssvatnet. Det vil ikke bli noen løype til Sverige.

Feil på SOSI-fila vil bli rettet.

Alternativ 4 Røssvatnet-Nord-Hattfjelldal

«Løypa slik den er tegnet inn, ligger imidlertid for en stor del i Hattfjelldal kommune. Hemnes kommune kan ikke fastsette løype i Hattfjelldal kommune, og vi forutsetter at kartet som fastsettes ikke inneholder løyper i andre kommuner.» Kommunen tar dette til etterretning, og vil ender kartet slik at det ikke ligger løyper i andre kommuner.

Feil på SOSI-fila vil bli rettet.

Alternativ 5 Bleikvasslia-Kongsdalen-Røssvatnet

«Foreslått løype går ca. 70 meter unna Granskogli gårdstun og Skogly gårdstun, uten at det etter det vi kan se er fastsatt en lavere fartsgrense forbi disse. Fylkesmannen stiller spørsmål ved om kommunen da har tatt tilstrekkelig hensyn til

bolig- og hytteområder.» Fartsgrense vil bli satt ned i dette området. Kommunen vil på generelt grunnlag sette ned farten i området hvor bebyggelse er nærmere enn 150 meter unna.

«Traseen påvirker negativt reindriftas særverdiområder og vil kunne få store negative konsekvenser for reindrifta. Vi mener løypetraseen bør stenges 15. april, også av hensyn til reindrifta, på grunn av negative konsekvenser for senvinterland.» Dette er tatt til etterretning og vil bli endret i forskrift.

Alternativ 6 Straumen-Kjerringnes (grense Hattfjelldal)

«Kommunen må være oppmerksom på at løypeforslag ved grensen til Hattfjelldal ikke møter løypeforslaget som er fremmet av Hattfjelldal kommune. Det er etter det vi kan se ca. 300 meter mellom de to forslagene.» Kommunen tar dette til etterretning. Hattfjelldal kommune vil endre sin løypetrasé og derfor opprettholdes L6 slik den foreligger.

Alternativ 7 Leirbotn-Brygjelldalen-Bleikvatnet-Skardet

«Ved Durmålsvatnet ser det for Fylkesmannen ut til at det ligger fire hytter i en avstand på 50-150 meter fra foreslått løypetrase. Vi kan imidlertid ikke se at det på kart er angitt noen nedsatt fartsgrense i dette området. Heller ikke i Grøndalen er det angitt nedsatt fartsgrense i området med fritidsboliger i en avstand på 110-380 meter. Fritidsboligen som ligger 110 meter fra løypa, vil bli liggende i gul sone ved en fartsgrense på 60 km/t.» Fartsgrense vil bli satt ned i dette området. Kommunen vil på generelt grunnlag sette ned farten i området hvor bebyggelse er nærmere enn 150 meter unna.

«Traseen påvirker negativt reindriftas særverdiområder og vil kunne få store negative konsekvenser for reindrifta. Vi mener løypetraseen bør stenges 15. april, i tråd med kommunens forskrift § 3 f. I tillegg bør traseen stoppes der den møter løype nr. 8, og ikke gå videre over Bleikvatnet til Skardet.»

«Fylkesmannen tilrår ut fra hensynet til friluftslivet og reindriftsinteressene i området at det ikke fastsettes forskrift som omfatter alternativ 7. Også hensynet til støyømfintlig bebyggelse langs løypa og Grøndalens betydning for naturmangfoldet tilsier at alternativ 7 tas ut, selv om hensynet til fritidsbebyggelsen til en viss grad kan ivaretas ved at fartsgrensen settes ned flere steder enn det som ligger i forslaget.

I kommunens saksutredning ved utleggelse til offentlig ettersyn er det sagt at denne løypa gjennom Skardet ut fra skredfare skal overvåkes ekstra ved vanskelige værforhold. Fylkesmannen er usikker på om sikkerheten for de som kjører og andre med dette er hensyntatt i tilstrekkelig grad, og vil også av denne grunn anbefale at alternativ 7 tas ut.» Det vil bli lagt inn nedsatt fartsgrense i kartet for aktuelle områder. Løypetraseen vil bli stengt senest 15. april av hensyn til reindrifta. Traseen stoppes der den møter løype 8, og vil ikke gå videre over Bleikvatnet, og gjennom Skardet. Hvis resten av løype 7 også skal tas ut av planen vil dette kutte forbindelsen

mellom løypene nord og sør i kommunen. Dette vil ikke gi gjennomgående løyper slik hensikten er.

Alternativ 8 Bleikvatnet-Bleikvassli

«Som avbøtende tiltak er det angitt stedvis nedsatt fartsgrense. Fylkesmannen kan imidlertid ikke av kartet se at fartsgrensen er satt ned ved Kjøkkenbukta.» Dette er tatt til etterretning og vil bli endret. Kommunen vil på generelt grunnlag sette ned farten i området hvor bebyggelse er nærmere enn 150 meter unna. Dette gjelder også for fartsgrensene i Bleikvassli sentrum.

«Av hensyn til naturmiljø og reindrift bør løype stenges senest 15. april. Imidlertid bør løypa fortrinnsvis stenges senest 1. april.» Løypa vil bli stengt senest 15. april.

Alternativ 9 Dammen-Korgfjellet

«Fylkesmannen er enig med kommunen i at konflikten blir mindre som følge av foreslått bestemmelse om stenging av løypa av hensyn til friluftsinnteresser, men kommunens beskrivelse av området tilsier etter vår oppfatning at konflikten uansett er så stor at løypa ikke bør fastsettes.»

«Vi mener imidlertid at på grunn av samlet belastning for reindriften i området, og at Korgfjellet er Røssåga siidas viktigste kalvingsland, bør traseen tas ut av planforslaget.»

«Fylkesmannen fraråder ut fra dette kommunen å fastsette løype med alternativ 9, og vil vurdere å klage dersom løype fastsettes som nå foreslått.» Løype 9 vil bli tatt ut av planen.

Alternativ 10 Bjerka-Store Målvatn

«Fylkesmannen savner en beskrivelse av hvor de mest benyttede områdene befinner seg i forhold til løypeforslaget, og en nærmere vurdering fra kommunen om hvordan disse områdene blir berørt. Det må beskrives hvilke tilsvarende friluftsområder som finnes, og da tas spesielt hensyn til betydningen av å ha et nærturområde for befolkningen i Bjerka.» Løype på Bjerka ligger et stykke unna løypeforslag og det vurderes slik at ikke disse kommer i konflikt. Nærturområdet på Bjerka vil bli påvirket av løypeforslaget. Det er ingen alternativer til tilsvarende områder på Bjerka.

«Siste del av løypeforslaget passerer gjennom friluftsområde 9, registrert som svært viktig. I beskrivelsen er det under friluftsliv angitt helgeturer, fiske og gjennomfart mot høgfjellet, og området scorer høyt på brukerfrekvens. Vi savner også her en beskrivelse av hvordan dagens bruk vil bli påvirket av løypeforslaget.» Dagens bruk i området bærer preg av både friluftsliv og snøskutertrafikk. Etablering av løypenettet slik det foreligger vil etter kommunens vurdering innebære små endringer i forhold til dagens bruk.

«Traseen påvirker negativt reindriftas særverdiområder og vil få store negative konsekvenser for reinbeitedistriktet. Vi mener løypetraseen bør stenges 15. april også av hensyn til reindriften, i tråd med kommunens forskrift § 3 f.» Dette er tatt til etterretning, og vil bli endret i forskrift.

«Fylkesmannen fraråder kommunen å fastsette løype som går gjennom områder som er så viktige for friluftslivinteressene og for reindriftsnæringa.

Vi er også kritiske til at løypas start er plassert så nær bebyggelsen i Bjerka, herunder 100 meter fra en barnehage. Fartsgrensen er riktignok foreslått satt ned til 30 km/t, men vi er redd for at støyømfintlig bebyggelse uansett kan bli utsatt for støyplager som følge av løypeforslaget.» Det er uheldig at løypa ligger så nært støyømfintlig bebyggelse, men dette er i mangel på alternativer. Traséen trengs også som avlastning til parkeringsplassen på løype 1, som er vanskelig å utvide.

Norges vassdrags- og energidirektorat:

I tillegg til generelle uttalelser som omfatter skred kommenteres også «Ved utarbeidelse av alle planer som inkluderer snøcooterløyper, anbefaler vi derfor at snøskredfaglig kompetanse kontaktes for å vurdere sikkerheten for foreslåtte løyper i forhold til momentene oppsummert ovenfor. Konsulenten vil eventuelt kunne foreslå justeringer også for å ta hensyn til lokale forhold som kan representere en fare for scooterkjøring, eks. lokale brattheng, terrengfeller og lignende». Administrasjonen har tatt deler av L7 ut av planen. Dette strekket var det mest utsatte området i løypenettet for skredfare. Utover dette har administrasjonen valgt å basere utredningene på kjent kunnskap. Innspillet er vurdert og tatt til etterretning.

Sametinget:

«Snøscooter vil ha konsekvenser for reindriften. Fra Sametingets side forutsetter vi en reell og nær dialog med reindriften i området i forhold til prosess og vedtak av planene som er på høring, samt i drift av løypene». Administrasjonen har hatt nær dialog med reinbeitedistriktene gjennom hele prosessen og det er gjort tiltak for å minimere ulempene for reindriftsnæringa. Innspillet er vurdert og tatt til etterretning.

Økonomi:

Forslaget som nå fremmes etter høringsrunden omfatter til sammen 156 km løypenett fordelt på 8 traséer. De årlige driftskostnadene vil i flg. vedlagte budsjett utgjøre ca. kr 370 000.-

Da dette er nytt i Hemnes kommune, har vi innhentet noen erfaringstall fra andre kommuner som har hatt løypenett i mange år. Forholdene er allikevel så ulike at Hemnes kommune må selv vinne erfaring for å finne det «riktige» nivået både på løypestandard og pris for bruken. Den største usikkerheten er knyttet til preparering av løypene – hvor mange km som trenger preparering og hvor ofte.

Under arbeidet med løypenettet har administrasjonen lagt til grunn at det skal benyttes selvkost ved salg av løypekort/ kjøretillatelse. Selvkost består av to deler: Dekning av de årlige driftskostnadene og fordeling av investeringene/ oppstartskostnadene over flere år. Oppstartskostnadene til skilt, merkemateriell, tilrettelegging av parkeringsplasser og klargjøring av løypekortsystem anslås til ca. kr. 250 000.-. Beløpet vurderes som moderat – bl.a. fordi det er god tilgang til parkeringsplasser som ikke trenger mye påkostninger. Med en varighet av utstyret på 5 år, vil den årlige kostnaden bli kr. 50 000.-. Tillagt årlige driftskostnader blir de budsjetterte årlige totalutgiftene på **kr. 420 000.**

Inntektene kommer i form av salg av løypekort og denne typen forretningsvirksomhet er momspliktig tjenesteyting.

Hattfjelldal kommune har de siste årene solgt i overkant av 500 sesongkort til ca. 320 km løypenett. Løypenettet som nå foreslås i Hemnes er omtrent halvparten av dette.

Kortprisen i Hattfjelldal i 2014 var kr. 320.- + mva. og samla inntekt kr. 167 000.-. Dette utgjorde omtrent halvparten av hva løypeholdet kostet kommunen. Driften av løypene er satt ut på anbud.

Hemnes kommune har tre ganger flere innbyggere enn Hattfjelldal, mens antall registrerte snøskutere med eieradresse i Hemnes er omtrent det doble (906 stk). Ut fra dette kan en forvente en noe høyere etterspørsel etter løypekort i Hemnes enn Hattfjelldal selv om det gjennom forsøket også har vært en betydelig andel gjestekjøring der.

Registrerte kjøretøy, etter region, tid og statistikkvariabel					
Kilde: SSB	2014				
Registrerte kjøretøy (beltemotorsykler)					
1824 Vefsn	1143				
1825 Grane	225				
1826 Hattfjelldal	404				
1832 Hemnes	906				
1833 Rana	2128				

Antall aktive dispensasjoner har lagt stabilt på i overkant av 500 hvert år – noe som også kan si noe om forventet etterspørsel. Kortene i Hemnes blir imidlertid dobbelt så kostbare som det Hattfjelldal har praktisert foreløpig. Dette kan påvirke etterspørselen i Hemnes. Som budsjettall benyttes det ut fra dette 600 solgte sesongkort pr. år. Dette vil etter selvkostberegning gi en pris på **kr. 700 + mva. (kr 875.- inkl. mva.).**

Dersom det kan oppnås avtale med frivillige organisasjoner om en rimeligere drift og vedlikehold av løypenettet, kan nok prisen på løypekortene reduseres noe.

For at kommunen skal ha hjemmel til å kreve inn løypeavgift, må dette framgå av forskriften for bruken av løypene. Det er kommunestyret som skal fastsette nivået på avgiften – normalt i forbindelse med budsjettvedtaket i desember.

Eventuelle overskudd settes av på fond for framtidig regulering av kortprisen mot selvkostnivå. En underdekning balanseres med økning av kortprisen de påfølgende årene.

Grunneierbetaling og -avtaler

Statskog vurderer innføring av egen løypeavgift til grunneier etter to års prøvetid. Dersom dette blir gjennomført for Statskog, bør det også gjelde for berørte private grunneiere. Kommunen v/ administrasjonen har signalisert til grunneierne at løypeavgift ikke anses som aktuelt hvis det ikke kan påvises reelle økonomiske tap pga. løypene.

Grunneieravtalene er ellers utformet med 4 års bindingstid og deretter minst 1 års oppsigelsesfrist (pr. 31.12. foregående år). Det har ikke vært noen problem å få godkjent løypetraseer hos grunneierne – unntatt hos Statskog som har avslått ca. 15 km med løyper på sin grunn. Konsekvensen er bl.a. at muligheten for grenseoverskridende løyper til/ fra Sverige over Gressvatnet og gjennom Tångvassdalen utelukkes i utgangspunktet.

Driftskostnader skuterløyper - budsjett											
Løypenr.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Sum	
Lengde (km)	18	16	49	0	28	3	13	18	11	156	
Staker pr. km	20	20	20	20	20	20	20	20	20		
Pris pr. stake	7	7	7	7	7	7	7	7	7		
Materiell tot.	2520	2240	6860	0	3920	420	1820	2520	1540	21840	
Merkearbeid pr. km	100	100	100	100	100	100	100	100	100		
Merkearbeid totalt	1800	1600	4900	0	2800	300	1300	1800	1100	15600	
Skilting pr. km	50	50	50	50	50	50	50	50	50		
Skilting totalt	900	800	2450	0	1400	150	650	900	550	7800	
Sum merkekostnad	5220	4640	14210	0	8120	870	3770	5220	3190	45240	
Preparering pr. time	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000		
Timer	4	4	4	4	4	4	4	4	4		
Antall prepareringer	8	8	4	4	4	1	4	4	8		
Prepareringskostnad	32000	32000	16000	0	16000	4000	16000	16000	32000	164000	
Brøyting adkomst/ parkering	20000	20000	20000	0	20000	20000	20000	20000	20000	160000	
Total sum	57220	56640	50210	0	44120	24870	39770	41220	55190	369240	
Løypenr.	Trasé - strekning										km
1	Bjerkadalen - Kjensvatn vest										18
2	Tverrå - Kjensvatnet vest										16
3	Bleikvasslia - Røsvatnet										49
4	Utgår										
5	Bleikvasslia - Kongsdalen - Røsvatnet										28
6	Straumen - Kjerringnes										3
7	Leirbotn - Brygfjelldalen										13
8	Brygfjelldalen - Grøndalen - Bleikvasslia										18
9	Bjerka - Store Målvatn										11
Sum											156

Full løypeavgift forutsetter oppstart fra 1.01. 2016.

Lovhjemmel:

Motorferdselloven med forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 4a.

Hvem som skal involveres/høres:

Grunneiere og rettighetshavere til eiendommer i løypens influensområde, Sametinget og berørte reinbeitedistrikt, organisasjoner hvis interesser blir berørt av snøskuterløypene, nabokommuner og berørte statlige og regionale organer. Saken har vært på høring og har vært lagt ut til offentlig ettersyn, hvor alle kan komme med innspill til planen.

Innsyn:

Alle dokumenter i saken er offentlige.

Vilkår:

Ingen.

Varighet:

Berørte grunneiere må gi skriftlig samtykke til at det kan etableres løype(r) over den enkelte sin eiendom. Av hensyn til forutsigbarheten i planen, må samtykke gjelde i minimum 4 år og deretter ha minst 1 års oppsigelsesfrist (innen 31.12.). Statskog bruker sine standarformular på avtaler ved opprettelse av snøskuterløyper som gjelder i 2 år.

Kompetanse til å fatte vedtak:

Kommunestyret

Klagerettigheter:

Kommunestyrets vedtak om snøskuterløyper kan påklages til fylkesmannen. Forvaltningsloven kapittel VI gjelder, likevel slik at vedtaket bare kan påklages av grunneiere og rettighetshavere til eiendommer i løypens influensområde, Sametinget og berørte reinbeitedistrikt, organisasjoner hvis interesser blir berørt av snøskuterløypene, nabokommuner og berørte statlige og regionale organer jf. forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 4a åttende ledd.

Iverksetting av vedtak

Rådmannen

Vedlegg:

Kart over snøskuterløyper i Hemnes kommune
Forskrift om kommunalt løypenett i Hemnes kommune
Innspill til planarbeidet
1G Planbeskrivelse
1G Konsekvensutredning og ROS-analyse.

Ekspedering:

TEK v/KJL